

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра теорії держави та права**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор НАВС
полковник поліції

Станіслав ГУСАРЄВ

____.____.2021

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНІ СВІТОВІ ПРАВОВІ ПРОЦЕСИ**

Статус дисципліни	<u>minor (вибіркова)</u>
Рівень вищої освіти	<u>третій (освітньо-науковий)</u>
Ступінь вищої освіти	<u>доктор філософії</u>
Галузь знань	<u>08 «Право»</u>
Спеціальність	<u>081 «Право»</u>
Освітня програма	<u>доктор філософії</u>
Форми здобуття вищої освіти	<u>очна/заочна</u>
Мова навчання	<u>українська</u>
Форма підсумкового контролю	<u>екзамен</u>

Київ - 2021 рік

Розробники:

Оксана ЛАПКА – доцент кафедри теорії держави та права Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент
Олексій КОЛОДІЙ – старший викладач кафедри теорії держави та права Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

Робочу програму схвалено
на засіданні кафедри теорії держави та права
Протокол від 11.03.2021 року № 16

В.о. завідувача кафедри
теорії держави та права

Максим ПЕНДЮРА

Схвалено науково-методичною радою НАВС
Протокол від __. __. 2021 року № __

Голова науково-методичної ради

Станіслав ГУСАРЄВ

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма переглянута на 20 __/20 __ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __)
(потрібне підкреслити)

протокол засідання кафедри
від __. __. 202_ № __

протокол науково-методичної ради
від __. __. 202_ № __

Завідувач кафедри

Максим ПЕНДЮРА

Голова НМР

Станіслав ГУСАРЄВ

Робоча програма переглянута на 20 __/20 __ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __)
(потрібне підкреслити)

протокол засідання кафедри
від __. __. 202_ № __

протокол науково-методичної ради
від __. __. 202_ № __

Завідувач кафедри

Максим ПЕНДЮРА

Голова НМР

Станіслав ГУСАРЄВ

Робоча програма переглянута на 20 __/20 __ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __)
(потрібне підкреслити)

протокол засідання кафедри
від __. __. 202_ № __

протокол науково-методичної ради
від __. __. 202_ № __

Завідувач кафедри

Максим ПЕНДЮРА

Голова НМР

Станіслав ГУСАРЄВ

1. Загальні відомості про навчальну дисципліну

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Сучасні світові правові процеси» є: глобальні світові процеси у правовому житті суспільства, що відбуваються на міжнародному та регіональних рівнях та їх вплив на модернізацію сучасної правової системи України.

Мета та завдання навчальної дисципліни. Метою викладання навчальної дисципліни «Сучасні світові правові процеси» є формування знань щодо філософських, теоретичних та методологічних засад наукового осмислення сучасних глобальних світових процесів у правовому житті суспільства, що відбуваються на міжнародному та регіональних рівнях та їх вплив на модернізацію сучасної правової системи України.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Сучасні світові правові процеси» є пізнання правових процесів та їх співвідношення з юридичним процесом, розуміння об'єктивності процесу глобалізації та визначення його поняття, вивчення форм впливу процесу глобалізації на право та правові системи країн світу, розуміння змісту відносин, що складаються при взаємодії національних правових систем, та їх розвитку у сучасний період, усвідомлення структури глобальної правової системи, засвоєння класифікації форм взаємодії національних правових систем та встановлення механізму модернізації сучасної правової системи України.

Пререквізити: Теорія держави та права, Історія держави та права, Конституційне право, Міжнародне право, Право Європейського Союзу, Актуальні проблеми філософії, Міжнародний захист прав людини, Міжнародне співробітництво у сфері правоохоронної діяльності, Юридична компаративістика.

Програмні компетентності (інтегральні, загальні та фахові) відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів ступеня наукового доктора філософії:

Інтегральна компетентність: Здатність генерувати нові ідеї та пропозиції, розв'язувати комплексні проблеми, приймати організаційно-управлінські рішення у сфері професійної та/або дослідницько-інноваційної юридичної діяльності, застосовувати методологічний інструментарій наукової та педагогічної діяльності, а також здійснювати власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну для переосмислення наявних і формування нових цілісних правових знань і практичне значення для вдосконалення національної правової системи в умовах європейського та євроатлантичного курсу України.

Загальні компетентності:

– Здатність створювати, висловлювати чи реалізовувати нові ідей, методи і технології шляхом критичного та інноваційного мислення з урахуванням впливу раціональних та ірраціональних, об'єктивних і суб'єктивних факторів, а також можливих варіантів розвитку подій (ЗК-1);

- Здатність вирішувати проблеми, досягаючи поставленої мети (цілей), через осмислення та розуміння змісту проблемної ситуації, її формулювання, планування та розв'язання, а також моніторинг одержаних результатів (ЗК-2);
- Здатність пізнати й сприйняти позитивний зарубіжний досвід з урахування поваги до різноманітностей, активної толерантності, полілогу культур і плюралізму проявів і вимірів суспільної дійсності, а також на засадах збереження та розвитку національної своєрідності (ЗК-5);
- Здатність знаходити, перевіряти та систематизувати інформацію, використовувати різні види джерел останньої, переконливо формулювати в усній і письмовій формах аргументи відповідно до контексту певного дискурсу (ЗК-6);
- Здатність проводити наукові дослідження та усвідомлювати соціальну відповідальність за вплив їхніх результатів на прогресивний поступ суспільства, а також урахувати під час підготовки особистої кваліфікаційної наукової праці вимоги академічної доброчесності (ЗК-11);
- Здатність усвідомлювати різноманітності та культурні особливості різних суспільств і народів, бути відкритим до культурного самовираження, поважати його, а також дотримуватися етичних норм і бути відповідальним стосовно творчої та інтелектуальної власності (ЗК-12).

Фахові компетентності:

- Здатність до комплексного аналізу та розв'язання актуальних філософсько-методологічних і філософсько-правових проблем та їх осмислення в контексті різних типів праворозуміння й розвитку сучасної юридичної науки та практики, а також правоохоронної діяльності (СК-1);
- Здатність осмислити та зрозуміти глобальні світові процеси у правовому житті суспільства, що відбуваються на міжнародному і регіональних рівнях, та їх вплив на модернізацію національної правової системи України за допомогою сучасної методології юридичної науки (СК-7);
- Здатність виявляти, аналізувати, професійно пояснювати та обґрунтовувати причинно-наслідкові зв'язки між правовими явищами, подіями, об'єктами і процесами та досліджувати закономірності їх розвитку й перебігу з використанням інноваційних підходів і технологій (СК-15);
- Здатність формувати системні теоретичні та емпіричні знання у сфері розвитку державно-правових явищ і процесів, кваліфіковано проводити наукові дослідження в галузі теорії та історії держави і права, здійснювати історико-теоретичне тлумачення правових пам'яток і чинних правових актів, надавати рекомендації щодо вдосконалення чинного законодавства (СК-17);
- Здатність пізнати правові явища та процеси в різних державах і культурах світу, особливості порівняльно-правового аналізу окремих об'єктів порівняльного правознавства, засвоїти наукові відомості про якісні характеристики зарубіжного права та можливості їх використання у вітчизняній юридичній практиці (СК-18).

Програмні результати навчання:

– Розуміти та використовувати філософсько-методологічні підвалини сучасної науки, зокрема юридичної, інтегративне праворозуміння і філософсько-правову методологію під час реалізації права, наукового пошуку та організації самостійної науково-дослідної роботи (ПРН – 1);

– Характеризувати сутність, стан і можливі вектори розвитку глобальних світових правових процесів, що відбуваються на міжнародному і регіональних рівнях, та їх вплив на вдосконалення національної правової системи України за допомогою гносеологічного потенціалу сучасної методології юридичної науки (ПРН – 7);

– Розкривати загальні та специфічні закономірності існування правових явищ та їх відображення в об'єктивній дійсності на підставі інноваційних підходів і технологій з метою використання у професійній, науковій і науково-педагогічній діяльності (ПРН – 15);

– Виявляти системний науковий світогляд і потенціал до креативного мислення, мати здатність встановлювати загальні закономірності й тенденції розвитку історико-правових явищ і процесів, демонструвати самостійне мислення, достатнє для наукових досліджень у галузі теорії та історії держави і права, здійснювати викладання історико-правових і теоретико-правових дисципліни на високому науковому й методичному рівнях (ПРН – 17);

– Здійснювати аналіз національних правових систем окремих країн світу, їх типологізацію, а також юридичні наукові дослідження в контексті сучасного плюралізму правових реальностей на основі порівняльно-правового методу, усвідомлювати витоки, генезис і сучасний стан функціонування юридичних явищ і процесів у зарубіжних правових системах і виявляти тенденції їх розвитку з метою запозичення позитивного правового досвіду у вітчизняну юридичну практику (ПРН – 18).

Знання, уміння, навички. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі доктора філософії повинні:

знати:

– методологічні підходи та методи дослідження сучасних світових правових процесів;

– напрями впливу процесу глобалізації на право, на його теорію та методологію пізнання;

– підходи до праворозуміння в умовах глобалізації;

– сутність сучасних конфліктів, причин їх виникнення та розвитку у зв'язку із глобальними проблемами;

– зміст відносин, що складаються саме при взаємодії національних правових систем із врахуванням сучасних світових правових процесів

– процес формування правових систем;

– структуру глобальної правової системи;

– критерії класифікації форм взаємодії національних правових систем;

– форми правової конвергенції та дивергенції

– основні напрями взаємодії та взаємовпливу міжнародного та регіонального права;

- класифікацію підходів до розуміння держави;
- індекси розвитку держав;
- компоненти механізму трансформації правової системи;
- знати, знаходити і вільно орієнтуватись у ключових (пілотних) рішеннях ЄСПЛ, що пов'язані з напрямом дослідження, та використовувати у контексті власного дослідження;
- напрями державних реформ в Україні в умовах європейської інтеграції.

уміти:

- давати усні та письмові аргументовані відповіді з питань навчальної дисципліни;
- юридично правильно кваліфікувати факти, що є основою для виникнення, зміни і припинення відповідних правовідносин;
- здійснювати співвідношення особливостей національної та міжнародної безпеки з огляду глобальної інтеграції;
- формулювати шляхи та способи процесу інформатизації у галузі права
- визначати вплив правової регіоналізації та локалізації на національну правову систему;
- використовувати теоретичні знання в юридичній практиці;
- здійснювати правову експертизу національних та міжнародних правових актів, давати кваліфіковані юридичні висновки;
- визначати проблеми процесу узгодження міжнародного права і національних правових систем.
- класифікувати міждержавні організації;
- визначати особливості трансформації окремих підсистем права
- формулювати шляхи, принципи, фори та методи трансформації правової системи України;
- тлумачити і застосовувати закони, міжнародні нормативні правові акти під час практичної діяльності.

навички:

- використовувати понятійно-категоріальний апарат при вирішенні правових проблем;
- здійснювати власні наукові дослідження з проблем, що входить до предмету початкової дисципліни;
- застосувати теоретичні знання для високопрофесійного виконання службових обов'язків в процесі правореалізаційної та правозастосовної діяльності;
- практично застосовувати набуті знання при підготовці дисертаційного дослідження, наукових статей, тез;
- формулювати та обґрунтовувати правові висновки, пропозиції, рекомендації.
- здатність інтерпретувати рішення ЄСПЛ у контексті предметної галузі дослідження.

2. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни			
	Денна форма здобуття вищої освіти		заочна форма здобуття вищої освіти	
	д/б	кcf	д/б	кcf
Кількість кредитів ECTS – 3	Рік підготовки			
	2	2	2	2
	Семестр			
	3	3	3	3
Загальна кількість годин – 90	Лекції			
	12	12	6	6
	Семінарські			
	12	12	6	6
	Практичні			
	6	6	2	2
	Самостійна робота			
	60	60	76	76
	Вид контролю			
	Екзамен		Екзамен	

3. Тематичний план

Назва розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Нормативний обсяг годин	Усього	3 них				Нормативний обсяг годин	Усього	3 них			
Лекцій			Семінарських занять	Практичних занять	Самостійна робота	Лекцій			Семінарських занять	Практичних занять	Самостійна робота	
I-й семестр												
Тема 1. Сучасні світові правові процеси: витоки, стан, перспективи.	24	4	2	2	-	20	24	2	2	-	-	22
Тема 2. Основні принципи та форми сучасних світових правових процесів.	20	10	4	4	2	10	20	4	2	2	-	16

Тема 3. . Сучасні світові правові процеси і розвиток держав світу.	20	10	4	4	2	10	20	4	2	2	-	16
Тема 4. Вплив сучасних світових правових процесів на державний і правовий розвиток України.	26	6	2	2	2	20	26	4	-	2	2	22
Всього годин:	90	30	12	12	6	60	90		0	22	0	68
Підсумковий контроль	екзамен											

4. Плани навчальних занять за видами

Лекційне заняття – 2 год.

Тема 1. Сучасні світові правові процеси: витоки, стан, перспективи.

Питання лекційного заняття:

1. Методологічні особливості наукового осмислення сучасних світових правових процесів.
2. Перспективи світового правового розвитку
3. Основні тенденції сучасного світового розвитку.
4. Світові конфлікти та система світової безпеки: теоретико-правові аспекти.

Семінарське заняття – 2 год.

Тема 1. Сучасні світові правові процеси: витоки, стан, перспективи.

Питання до семінарського заняття:

1. Методологічні особливості наукового осмислення сучасних світових правових процесів.
2. Перспективи світового правового розвитку.
3. Основні тенденції сучасного світового розвитку.
4. Світові конфлікти та система світової безпеки: теоретико-правові аспекти.

Лекційне заняття – 2 год.

Тема 2.1. Основні принципи та форми сучасних світових правових процесів.

Питання лекційного заняття:

1. Структура глобальної правової системи.

2. Класифікація форм взаємодії національних правових систем. Рецепція права, імплементація та акультурація як форма взаємодії національних правових систем.

3. Інтернаціоналізація права: поняття та форми.

4. Основні методи, які використовуються для регулювання інтеграційних відносин.

5. Форми правової конвергенції та дивергенції.

Лекційне заняття – 2 год.

Тема 2.2. Основні принципи та форми сучасних світових правових процесів.

Питання лекційного заняття:

1. Інформатизація права, формування його мережевого та віртуального просторів.

2. Трансформація міжнародного та регіонального права.

3. Правова регіоналізація та локалізація національних правових систем.

Семінарське заняття – 2 год.

Тема 2.1. Основні принципи та форми сучасних світових правових процесів.

Питання до семінарського заняття:

1. Зміст відносин, що складаються при взаємодії національних правових систем, та їх розвиток у сучасний період.

2. Структура глобальної правової системи.

3. Класифікація форм взаємодії національних правових систем. Рецепція права, імплементація та акультурація як форма взаємодії національних правових систем.

4. Інтернаціоналізація права: поняття та форми.

5. Основні методи, які використовуються для регулювання інтеграційних відносин.

6. Форми правової конвергенції та дивергенції.

Семінарське заняття – 2 год.

Тема 2.2. Основні принципи та форми сучасних світових правових процесів.

Питання до семінарського заняття:

1. Інформатизація права, формування його мережевого та віртуального просторів.

2. Трансформація міжнародного та регіонального права.

3. Правова регіоналізація та локалізація національних правових систем.

Практичне заняття – 2 год.

Тема 2. Основні принципи та форми сучасних світових правових процесів.

Етапи практичного заняття:

Здійснити аналіз нормативного та наукового змісту:

- форм взаємодії національних правових систем;
- форм інтернаціоналізації права;
- основних методів, які використовуються для регулювання інтеграційних стосунків;
- форм правової конвергенції.

Лекційне заняття – 2 год.

Тема 3.1. Сучасні світові правові процеси і розвиток держав світу.

Питання лекційного заняття:

1. Держава як предмет наукового осмислення: плюралізм наукових традицій.
2. Проблеми утворення нових сучасних держав.
3. Міжнародне право як основа і результат взаємодії сучасних держав.
4. Міждержавні об'єднання на мапі світу.
5. Держави та політичні процеси світового розвитку.

Лекційне заняття – 2 год.

Тема 3.2. Сучасні світові правові процеси і розвиток держав світу.

Питання лекційного заняття:

1. Централізація та децентралізація державної влади.
2. Індекси розвитку держав.
3. Верховенство права і верховенство держави як взаємовиключні тенденції розвитку сучасних держав.

Семінарське заняття – 2 год.

Тема 3.1. Сучасні світові правові процеси і розвиток держав світу.

Питання до семінарського заняття:

1. Держава як предмет наукового осмислення: плюралізм наукових традицій.
2. Проблеми утворення нових сучасних держав.
3. Міжнародне право як основа і результат взаємодії сучасних держав.
4. Міждержавні об'єднання на мапі світу.
5. Держави та політичні процеси світового розвитку.

Семінарське заняття – 2 год.

Тема 3.2. Сучасні світові правові процеси і розвиток держав світу.

Питання до семінарського заняття:

1. Централізація та децентралізація державної влади.
2. Індекси розвитку держав.
3. Верховенство права і верховенство держави як взаємовиключні тенденції розвитку сучасних держав.

Практичне заняття – 2 год.

Тема 3. Сучасні світові правові процеси і розвиток держав світу.

Етапи практичного заняття:

1. Провести співставлення наукових традицій розуміння держави.
2. З'ясувати можливі механізми визнання нових держав, прийняті у міжнародному праві.
3. Обговорення вирішених практичних завдань, що містяться в робочій навчальній програмі.
4. Підведення підсумків практичного заняття та відповіді на запитання.

Лекційне заняття – 2 год.

Тема 4. Вплив сучасних світових правових процесів на державний і правовий розвиток України.

Питання лекційного заняття:

1. Вплив глобалізації на функціонування національної правової системи в сучасних умовах.
2. Поняття трансформації правової системи. Принципи, форми та стадії трансформації правової системи.
3. Правова реформа як інструмент проведення трансформації правової системи України. Основні напрями державних реформ в Україні.

Семінарське заняття – 2 год.

Тема 4. Вплив сучасних правових процесів на державний і правовий розвиток України.

Питання до семінарського заняття:

1. Вплив глобалізації на функціонування національної правової системи в сучасних умовах.
2. Поняття трансформації правової системи. Принципи, форми та стадії трансформації правової системи.
3. Правова реформа як інструмент проведення трансформації правової системи України. Основні напрями державних реформ в Україні.

Практичне заняття – 2 год.

Тема 4. Вплив сучасних правових процесів на державний і правовий розвиток України.

Етапи практичного заняття:

1. Проведення аналізу змісту нормативних документів, що регламентують процеси правової гармонізації, правової адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу на предмет вживання у них відповідних термінів, що характеризують означені процеси.
2. На підставі вказаних нормативних документів окреслення основних напрямів, форм, механізмів правової інтеграції правової системи України до правової системи Європейського Союзу.
3. Обговорення вирішених практичних завдань, що містяться в робочій навчальній програмі.
4. Підведення підсумків практичного заняття та відповіді на запитання.

5. Завдання для самостійної роботи

5.1. Практикум

Тема 1. Сучасні світові правові процеси: витоки, стан, перспективи.

Основні терміни теми: право, правовий процес, юридичний процес, правова процедура, правотворчість, глобалізація.

Практичні завдання 1:

Система світоглядних засад, філософських підходів, методологічних принципів та власне методів, що виявляють себе на всьому шляху дослідження права:

1. принципи права
2. функції права
3. система права
4. методологія права

Методологічний підхід, який робить акцент на зовнішньому боці правових процесів, сукупності норм, забезпечених примусовою силою держави:

1. правовий суб'єктивізм
2. правова інтерсуб'єктивність
3. правовий об'єктивізм
4. правовий позитивізм

Основними рисами правового позитивізму є:

1. прагнення до чіткості, визначеності положень, орієнтація на юридичну практику
2. відстоювання особливої цінності і важливості правового порядку, встановлення якого розглядається як необхідна умова гуманізації людського існування
3. орієнтування осіб на законослухняну поведінку, формування установки на довіру до існуючого правопорядку
4. всі відповіді вірні

Методологічний підхід, який робить акцент на соціальній обумовленості права, його укоріненості в житті:

1. правовий суб'єктивізм
2. правова інтерсуб'єктивність
3. правовий об'єктивізм
4. правовий позитивізм

Методологічний підхід, який робить акцент на ідеально-моральній стороні права, на ідеї права, що розкривається у свідомості суб'єкта:

1. правовий суб'єктивізм
2. правова інтерсуб'єктивність
3. правовий об'єктивізм
4. правовий позитивізм

До основних форм прояву суб'єктивізму як ідеалістичного підходу відносять:

1. раціоналізм,
2. філософія цінностей
3. психологічна теорія.
4. всі відповіді вірні

Методологічний підхід, який робить акцент на тій стороні права, яка виявляється в процесі взаємодії суб'єктів, їх комунікацій та інтерпретації позицій іншого:

1. правовий суб'єктивізм
2. правова інтерсуб'єктивність
3. правовий об'єктивізм
4. правовий позитивізм

Підхід, є різновидом інтерсуб'єктивного напрямку, та полягає у відстороненні всього зовнішнього, несуттєвого для уявлення не викривленої природи речей називається:

1. екзистенціальний
2. герменевтичний
3. аргументативний
4. феноменологічний

Підхід, є різновидом інтерсуб'єктивного напрямку, де право розуміється як буття, яке само себе висловлює називається:

1. екзистенціальний
2. герменевтичний
3. аргументативний
4. феноменологічний

Зближення принципів права та національних законодавств, поглиблення взаємного впливу різних правових систем це:

1. гармонізація законодавства
2. стандартизація в праві
3. інтернаціоналізація права
4. правове регулювання

Приведення норм національного права, через їх зміни, у відповідність до міжнародних правових стандартів називають:

1. гармонізацію законодавства
2. стандартизація в праві
3. інтернаціоналізацією права
4. правове регулювання

Процес погодження та прийняття правових принципів та концептуальних основ правового регулювання та правової охорони соціальних цінностей:

1. гармонізація законодавства
2. стандартизація в праві
3. інтернаціоналізація права
4. правове регулювання

До характерний рис сучасних конфліктів можна віднести:

1. посилення інтернаціоналізації, залучення мирного населення до збройної боротьби
2. використання широкого спектра новітніх технологій
3. трансформація методів управління конфліктами, що зумовлює різкі переходи від ескалації конфлікту до його деескалації
4. всі відповіді вірні

Чинники від яких залежить розвиток і ескалація конфліктів:

1. конфлікт виникає як продовження давнього конфлікту
2. порушення чи ігнорування прав людини і громадських свобод, мілітаризація держави і суспільства, вільний доступ до зброї
3. опір авторитарним або деспотичним правителям й антидемократичному режиму
4. всі відповіді вірні

Частина державної політики, що має на меті створення внутрішніх та зовнішніх міжнародних політичних умов, що сприяють збереженню національних цінностей через подолання наявних чи потенційних загроз:

1. безпека
2. національна безпека
3. державна безпека
4. міжнародна безпека

Реферати:

1. Вплив державно-правової думки Стародавніх часів на витоки світових правових процесів.
2. Внесок мислителів епохи Просвітництва у формування світових правових процесів.
3. Роль та значення міжнародних організацій для сучасних світових правових процесів.

Тема 2. Основні принципи та форми сучасних світових правових процесів.

Основні терміни теми: *правова система, взаємодія національних правових систем, глобальна правова система, рецепція права, імплементація, правова акультурація, уніфікація права, гармонізація права, інформатизація, стандартизація.*

Практичні завдання 1:

Термін «правова система» використовувався у таких значеннях:

1. у розумінні типу права
2. як тотожні поняття з правом або законодавством
3. у розумінні груп правових систем (правової сім'ї)
4. всі відповіді вірні

Правова система у широкому розумінні це:

1. поступове взаємопроникнення міжнародно-правових та державно-правових стандартів, які не зачіпають державного суверенітету
2. сукупність національних правових систем, які об'єднує спільність походження джерел права, основних правових понять, методів та способів розвитку
3. спільна організаційно-правова діяльність держав і міжнародних організацій, спрямована на здійснення цілей міжнародно-правових норм на міжнародному рівні
4. національна правова система

Ознаками глобальної правової системи є:

1. формулює та використовує загальні для всього світового співтовариства риси, які дозволяють суб'єктам права з високим ступенем однаковості сприймати та оцінювати правову реальність
2. універсальність норм міжнародного права, які, поширюють свою дію на всі національно-правові системи
3. охоплює всю сукупність міжнародних відносин, які отримали своє юридичне оформлення через визначення конкретних суб'єктивних прав та юридичних обов'язків, функцій та компетенції суб'єктів права, які беруть в них участь
4. всі відповіді вірні

Під імплементацією розуміють:

1. поступове взаємопроникнення міжнародно-правових та державно-правових стандартів, які не зачіпають державного суверенітету
2. спільну організаційно-правову діяльність держав і міжнародних організацій, спрямовану на здійснення цілей міжнародно-правових норм на міжнародному рівні
3. сукупність національних правових систем, які об'єднує спільність походження джерел права, основних правових понять, методів та способів розвитку
4. не має вірного варіанту відповіді

Під інтернаціоналізацією розуміють:

1. спільну організаційно-правову діяльність держав і міжнародних організацій, спрямовану на здійснення цілей міжнародно-правових норм на міжнародному рівні
2. сукупність національних правових систем, які об'єднує спільність походження джерел права, основних правових понять, методів та способів розвитку
3. приведення до одноманітності, до єдиної форми або системи
4. поступове взаємопроникнення міжнародно-правових та державно-правових стандартів, які не зачіпають державного суверенітету

Форма імплементації міжнародного права, яка полягає у тому, що суб'єкти не виходять за рамки, встановлені правом, утримуються від дій, які означали б його порушення:

1. дотримання

2. виконання
3. використання
4. застосування

Форма імплементації міжнародного права, яка виражається в активній діяльності суб'єктів стосовно здійснення норм, що зобов'язують до певних дій:

1. дотримання
2. виконання
3. використання
4. застосування

Форма імплементації міжнародного права, яка полягає в реалізації можливостей, які надаються нормами права учасникам суспільних відносин:

1. дотримання
2. виконання
3. використання
4. застосування

Форма імплементації міжнародного права, яка передбачає здійснювання в процедурно-процесуальному порядку владно-організуючої діяльності компетентних державних органів і посадових осіб, що полягає в індивідуалізації юридичних норм шляхом ухвалення акта застосування права:

1. дотримання
2. виконання
3. використання
4. застосування

Правовий розвиток держав можна розглядати стосовно таких основних напрямів і форм їх проведення:

1. зближення законодавства, коли визначається спільний курс держав у даній сфері
2. гармонізація законодавства, коли узгоджуються спільні підходи, концепції розвитку національних законодавств
3. уніфікація законодавства, коли розробляються і вводяться в дію загальнообов'язкові одноманітні юридичні норми (правила).
4. всі відповіді вірні

Процес зближення національних правових систем передбачає:

1. розроблення загальної політики державного правового розвитку
2. здійснення заходів із подолання правових відмінностей
3. вживання заходів із вироблення спільних юридичних правил
4. всі відповіді вірні

Шляхи здійснення правової акультурації:

1. за допомогою законодавства і судової практики
2. за допомогою укладення договорів, а також здійснюється вченими і викладачами
3. відбувається на рівні юридичної науки і юридичної освіти

4. всі відповіді вірні

Види правової акультурації:

1. виконавча, судова
2. законодавча, судова, договірна, доктринальна правова
3. законодавча, судова, виконавча
4. договірна, наукова, економічна

Основні методи, які використовуються для регулювання інтеграційних процесів:

1. правова рецепція
2. гармонізація, уніфікація
3. стандартизація, імплементація
4. всі відповіді вірні

Процес приведення у відповідність, побудований на наукових методологічних засадах єдності, завершеності, цілісності, пропорційності, узгодження й досконалості називають:

1. імплементація
2. гармонізація
3. уніфікація
4. стандартизація

Практичні завдання 2:

Організаційний, соціально-економічний і науково-технічний процес, що забезпечує умови для формування, використання інформаційно-правових ресурсів і реалізації інформаційних стосунків в правовій сфері, що виникають при пошуку, отриманні, передачі, зборі, обліку, обробці, зберіганні, накопиченні, систематизації, актуалізації, поширенні (наданні) правової інформації, користуванні цією інформацією і її захисту, а також при застосуванні інформаційних технологій це:

1. трансформація
2. правова інформатизація
3. регіоналізація
4. автономізація

Чинниками, що сприяють подальшому розвитку правової інформатизації, є:

1. вдосконалення реєстру правових актів як системи обліку правових актів
2. розвиток еталонного банку даних правової інформації
3. розвиток міждержавного обміну правовою інформацією
4. всі відповіді вірні

Ознаки інформаційного суспільства:

1. збереження культурних, соціальних, релігійних та історичних традицій
2. взаємодія всіх структур держави і держав між собою на основі інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ)
3. заміщення інтересів суспільства приватними інтересами громадян

4. відродження національних, етнічних та інших центрів тяжіння усередині країн, регіонів, цивілізацій, що має протилежну спрямованість відносно глобалізації

Небезпечні тенденції інформаційного суспільства:

1. зростає вплив на суспільство засобів масової інформації
2. існує проблема відбору якісної і достовірної інформації
3. важкий процес адаптації до середовища інформаційного суспільства
4. всі відповіді вірні

Концепція співвідношення міжнародного і внутрішньодержавного права, яке передбачає, що внутрішньодержавне законодавство, конституції багатьох держав закріплюють пріоритетне значення міжнародного договору у впливі на внутрішньодержавні відносини:

1. концепція примату міжнародного права
2. концепція примату внутрішньодержавного права
3. дуалістична концепція
4. не має вірної відповіді

Концепція співвідношення міжнародного і внутрішньодержавного права, яке передбачає, що міжнародне право є всього лише сумою зовнішньодержавних прав різних держав. При цьому норми міжнародного права застосовуються лише в тому випадку, якщо вони не суперечать внутрішньодержавному праву:

1. концепція примату міжнародного права
2. концепція примату внутрішньодержавного права
3. дуалістична концепція
4. не має вірної відповіді

Концепція співвідношення міжнародного і внутрішньодержавного права, що ґрунтується на визнанні існування двох різних, взаємодіючих між собою систем права: внутрішньодержавного і міжнародного:

1. концепція примату міжнародного права
2. концепція примату внутрішньодержавного права
3. дуалістична концепція
4. не має вірної відповіді

Відповідно до дуалістичного підходу виділяють такі форми взаємодії внутрішньодержавного і міжнародного права:

1. внутрішньодержавне законодавство визначає організацію та діяльність держави, її політику усередині країни і на міжнародній арені
2. внутрішньодержавне право знаходить вираз у зовнішній політиці та дипломатії держави
3. норми міжнародного права закріплюються в Конституції держави, інших правових актах
4. всі відповіді вірні

Існують такі форми трансформації норм міжнародного права:

1. пряма
2. опосередкована
3. мішана

4. всі відповіді вірні

Форма трансформації норм міжнародного права, за якої норми укладеного і ратифікованого міжнародного договору безпосередньо набувають силу закону:

1. пряма
2. опосередкована
3. змішана
4. законодавча

Процес, який полягає в утворенні економічних інтеграційних угруповань на певній території з метою підвищення ефективності економіки шляхом уніфікації законодавства, ліквідації адміністративних обмежень на переміщення товарів, капіталів і робочої сили, а також повного використання факторів виробництва:

1. трансформація
2. правова інформатизація
3. автономізація
4. регіоналізація

Соціально-економічний процес, що відстоює збереження культурних, соціальних, релігійних та історичних традицій. У межах даного напрямку розвинулись дві течії: сутність першої полягає у фундаментальній та масштабній критиці сучасного світоусторю в усіх його проявах, іншої – в затвердженні традиції:

1. традиціоналізм
2. автономізація
3. партикуляризм
4. фрагмеграція

Соціально-економічний процес, метою якого є відродження національних, етнічних та інших центрів тяжіння усередині країн, регіонів, цивілізацій, що має протилежну спрямованість відносно глобалізації:

1. традиціоналізм
2. автономізація
3. партикуляризм
4. фрагмеграція

Соціально-економічний процес, метою якого є політична, адміністративна, культурна автономія, для якого характерним є заміщення інтересів суспільства приватними інтересами громадян, що реалізуються у штучно стимульованих споживчих моделях поведінки; підміна цивільної позиції споживчими формами самоідентифікації:

1. традиціоналізм
2. автономізація
3. партикуляризм
4. фрагмеграція

Соціально-економічний процес, що передбачає розкол і зіткнення інтересів різних міжнародних співтовариств унаслідок їх расової, національної і культурної диференціації, при цьому, зростання

націоналістичних тенденцій стає формою боротьби місцевих традицій з глобалізацією:

1. традиціоналізм
2. автономізація
3. партикуляризм
4. фрагментація світу

Практичні завдання 3:

Спільна організаційно-правова діяльність держав і міжнародних організацій, спрямована на здійснення цілей міжнародно-правових норм на міжнародному рівні:

1. інтернаціоналізація
2. імплементація
3. акультурація
4. гармонізація

Під гармонізацією розуміють:

1. поступове взаємопроникнення міжнародно-правових та державно-правових стандартів, які, однак, не зачіпають державного суверенітету
2. процес приведення у відповідність, побудований на наукових методологічних засадах єдності, завершеності, цілісності, пропорційності, узгодження й досконалості
3. спільна організаційно-правова діяльність держав і міжнародних організацій, спрямована на здійснення цілей міжнародно-правових норм на міжнародному рівні
4. сукупність національних правових систем, які об'єднує спільність походження джерел права, основних правових понять, методів та способів розвитку

Під інтернаціоналізацією розуміють:

1. поступове взаємопроникнення міжнародно-правових та державно-правових стандартів, які, однак, не зачіпають державного суверенітету
2. процес приведення у відповідність, побудований на наукових методологічних засадах єдності, завершеності, цілісності, пропорційності, узгодження й досконалості
3. спільна організаційно-правова діяльність держав і міжнародних організацій, спрямована на здійснення цілей міжнародно-правових норм на міжнародному рівні
4. сукупність національних правових систем, які об'єднує спільність походження джерел права, основних правових понять, методів та способів розвитку

Основна ідея яка полягає в тому, що здійснення норм міжнародного права в рамках внутрішнього правопорядку конкретної держави можливе тільки в разі надання таким міжнародно-правовим нормам сили національного права за допомогою видання того або іншого внутрішньодержавного правового акта це:

1. інтернаціоналізація
2. акультурація
3. гармонізація
4. трансформація

Форми імплементації міжнародного права:

1. дотримання
2. виконання
3. використання
4. всі відповіді вірні

Один із зовнішніх проявів імплементації і означає точне відтворення у внутрішньодержавних актах формулювань міжнародно-правових актів це:

1. інтернаціоналізація
2. рецепція
3. акультурація
4. гармонізація

Відмінність рецепції від імплементації в тому, що:

1. категорія імплементації ширша, така, що включає різноманітні правові явища, зокрема інкорпорацію, трансформацію і рецепцію, які є одними із способів імплементації

2. в результаті рецепції відбувається точне запозичення міжнародно-правових норм, а в результаті імплементації правові елементи адаптуються до національних умов з урахуванням особливостей правової культури, цінностей, праворозуміння

3. рецепція можлива як прояв політики держави за допомогою волі суб'єктів політичної влади, а імплементація ж відбувається за умови існування історико-культурних підстав для адаптації правових елементів іншої правової системи

4. всі відповіді вірні

Домінуючий в умовах глобалізації процес взаємодії, зближення різних національних правових систем, результатом чого є конвергенційні (змішані) правові системи це:

1. інтернаціоналізація
2. акультурація
3. гармонізація
4. правова конвергенція

Основні концепції співвідношення міжнародного і внутрішньодержавного права:

1. концепція примату міжнародного права
2. концепція примату внутрішньодержавного права
3. дуалістична концепція
4. всі відповіді вірні

Пряма форма трансформації норм міжнародного права передбачає:

1. норми укладеного і ратифікованого міжнародного договору безпосередньо набувають силу закону

2. ухвалення особливого закону, іншого нормативно-правового акта, що переводить норму міжнародного договору у внутрішньодержавну норму права

3. поступове взаємопроникнення міжнародно-правових та державно-правових стандартів, які, однак, не зачіпають державного суверенітету

4. не має вірної відповіді

Опосередкована форма трансформації норм міжнародного права передбачає:

1. норми укладеного і ратифікованого міжнародного договору безпосередньо набувають силу закону

2. поступове взаємопроникнення міжнародно-правових та державно-правових стандартів, які, однак, не зачіпають державного суверенітету

3. ухвалення особливого закону, іншого нормативно-правового акта, що переводить норму міжнародного договору у внутрішньодержавну норму права

4. не має вірної відповіді

Під регіоналізацією розуміють:

1. поступове взаємопроникнення міжнародно-правових та державно-правових стандартів, які, однак, не зачіпають державного суверенітету

2. процес, який полягає в утворенні економічних інтеграційних угруповань на певній території з метою підвищення ефективності економіки шляхом уніфікації законодавства, ліквідації адміністративних обмежень на переміщення товарів, капіталів і робочої сили

3. ухвалення особливого закону, іншого нормативно-правового акта, що переводить норму міжнародного договору у внутрішньодержавну норму права

4. сукупність національних правових систем, які об'єднують спільність походження джерел права

Під таким соціально-економічним процесом як традиціоналізм розуміють:

1. напрям, що відстоює збереження культурних, соціальних, релігійних та історичних традицій

2. процес, метою якого є політична, адміністративна, культурна автономія, для якого характерним є заміщення інтересів суспільства приватними інтересами громадян

3. розкол і зіткнення інтересів різних міжнародних співтовариств унаслідок їх расової, національної і культурної диференціації

4. процес відродження національних, етнічних та інших центрів тяжіння усередині країн, регіонів, цивілізацій, що має протилежну спрямованість відносно глобалізації

Під таким соціально-економічним процесом як партикуляризм розуміють:

1. напрям, що відстоює збереження культурних, соціальних, релігійних та історичних традицій

2. процес, метою якого є політична, адміністративна, культурна автономія, для якого характерним є заміщення інтересів суспільства приватними інтересами громадян

3. розкол і зіткнення інтересів різних міжнародних співтовариств унаслідок їх расової, національної і культурної диференціації

4. процес відродження національних, етнічних та інших центрів тяжіння усередині країн, регіонів, цивілізацій, що має протилежну спрямованість відносно глобалізації

Під таким соціально-економічним процесом як фрагментація світу розуміють:

1. напрям, що відстоює збереження культурних, соціальних, релігійних та історичних традицій

2. процес, метою якого є політична, адміністративна, культурна автономія, для якого характерним є заміщення інтересів суспільства приватними інтересами громадян

3. розкол і зіткнення інтересів різних міжнародних співтовариств унаслідок їх расової, національної і культурної диференціації

4. процес відродження національних, етнічних та інших центрів тяжіння усередині країн, регіонів, цивілізацій, що має протилежну спрямованість відносно глобалізації

Під таким соціально-економічним процесом як автономізація розуміють:

1. напрям, що відстоює збереження культурних, соціальних, релігійних та історичних традицій

2. процес, метою якого є політична, адміністративна, культурна автономія, для якого характерним є заміщення інтересів суспільства приватними інтересами громадян

3. розкол і зіткнення інтересів різних міжнародних співтовариств унаслідок їх расової, національної і культурної диференціації

4. процес відродження національних, етнічних та інших центрів тяжіння усередині країн, регіонів, цивілізацій, що має протилежну спрямованість відносно глобалізації

Реферати:

1. Історіографія змісту відносин, що складаються при взаємодії національних правових систем.

2. Аналіз та синтез як методологічні інструменти у дослідженні сучасних світових правових процесів.

3. Форми та проблеми процесу узгодження міжнародного права і національних правових систем.

Тема 3. Сучасні світові правові процеси і розвиток держав світу.

Основні терміни теми: держава, міждержавне об'єднання, централізація державної влади, децентралізація державної влади.

Практичні завдання 1:

Основні підходи до розуміння поняття «держава»:

1. теологічний, класичний, юридичний, соціологічний, кібернетичний
2. функціональний, системний
3. загальний та особливий
4. органічний, класовий

3 точки зору розуміння соціальної сутності держави всі державознавчі теорії можна поділити на:

1. теологічні, кібернетичні, юридичні
2. правові, соціальні, демократичні
3. класові, соціальні, буржуазні
4. статні теорії; теорії, які обґрунтовують загальносоціальну сутність держави; дуалістичні теорії

Представники теорію плюралістичної демократії:

1. Г. Ласкі, М. Дюверже, Р. Дарендорф, Р. Даль
2. К. Маркс та Ф. Енгельс
3. Москі, Д. Донцов
4. Т. Веблен, Д. Барнхейм, Г. Саймон, Д. Белл

Представники технократичної теорії:

1. Г. Ласкі, М. Дюверже, Р. Дарендорф, Р. Даль
2. К. Маркс та Ф. Енгельс
3. Москі, Д. Донцов
4. Т. Веблен, Д. Барнхейм, Г. Саймон, Д. Белл

Антиподом «теорії держави нічного охоронця» в сенсі розуміння місця та ролі держави в житті суспільства є:

1. технократична теорія
2. теорія кругообігу (циркуляції) еліт
3. теорія плюралістичної демократії
4. теорія держави «загального добробуту»

Згідно якої теорії основним та абсолютним обмежувачем держави загалом та окремих її інститутів є право, яке, як правило, трактується у природно-правовому ключі

1. технократичної теорії
2. теорія кругообігу (циркуляції) еліт
3. теорія плюралістичної демократії
4. теорії правової держави

Яка теорія виходить з тези, що неминучість поділу суспільства на еліту, що управляє, та маси, якими управляють, пов'язана з нерівністю індивідуальних здібностей людей

1. технократична теорія
2. теорія кругообігу (циркуляції) еліт
3. теорія плюралістичної демократії
4. теорія держави «загального добробуту»

Яка теорія базується на ідеології расизму, ділить людей за біологічними та соціальними ознаками на раси

1. технократична теорія

2. націонал-соціалістична теорія
3. теорія плюралістичної демократії
4. теорія держави «загального добробуту»

До субстанціонально-просторових ознак держави належать:

1. територія, кордони, населення, адміністративно-територіальний поділ
2. публічна влада, податки, збори, економічна політика
3. органи держави, посадові особи, апарат держави
4. наявність позитивного права, законодавства, а також інших регулятивних форм - правових звичаїв, традицій, процедур

До змістовно-публічних ознак держави належать:

1. територія, кордони, населення, адміністративно-територіальний поділ
2. публічна влада, податки, збори, економічна політика
3. органи держави, посадові особи, апарат держави
4. наявність позитивного права, законодавства, а також інших регулятивних форм - правових звичаїв, традицій, процедур

До інституціональних ознак держави належать:

1. територія, кордони, населення, адміністративно-територіальний поділ
2. публічна влада, податки, збори, економічна політика
3. наявність позитивного права, законодавства, а також інших регулятивних форм - правових звичаїв, традицій, процедур
4. органи держави, посадові особи, апарат держави

До регулятивно-нормативних ознак держави належать:

1. територія, кордони, населення, адміністративно-територіальний поділ
2. публічна влада, податки, збори, економічна політика
3. наявність позитивного права, законодавства, а також інших регулятивних форм - правових звичаїв, традицій, процедур
4. органи держави, посадові особи, апарат держави

Структура міжнародного права має такі рівні:

1. загальні принципи, право міжнародних організацій, право співдружностей у межах міждержавних об'єднань, міждержавні угоди
2. загальні принципи, право міжнародних організацій
3. право міжнародних організацій, право співдружностей у межах міждержавних об'єднань, міждержавні угоди
4. право співдружностей у межах міждержавних об'єднань, міждержавні угоди

Сучасне міжнародне право за своєю структурою поділяється на:

1. основне та додаткове
2. загальне та особливе
3. національне та міжнародне право
4. загальну частину та галузі міжнародного права

Система міжнародного порядку включає:

1. норми міжнародного права
2. норми національного права, що регулюють міжнародні відносини
3. світовий порядок

4. норми міжнародного права разом з нормами національного права, що регулюють міжнародні відносини

Практичні завдання 2:

Зосередження керівництва, управління, організації певних суспільних, політичних, процесів в одних руках, концентрація більшості функцій соціального і державного управління, прав та повноважень у державних організацій називають:

1. децентралізація влади
2. централізація влади
3. привласнення влади
4. узурпація влади

Ознаки централізації влади:

1. вертикаль зв'язків, за яких верхні рівні влади наділені широкими повноваженнями у прийнятті рішень, а їхні директиви (накази, постанови, рішення, інструкції та ін.) є обов'язковими для нижчих рівнів
2. цілеспрямований розвиток розгалуженої системи місцевого самоврядування
3. невтручання держави у сферу суверенних прав земель, областей, регіонів («суверенітет народу»)
4. самостійність місцевих органів влади у фінансовій сфері, фінансова підтримка органів місцевого і регіонального самоврядування з боку держави

Ознаки централізації влади:

1. незалежність від форми державного устрою;
2. чітке законодавче розмежування функцій та повноважень між різними рівнями управління
3. законодавче закріплення горизонтальних і вертикальних взаємовідносин у сфері соціального управління
4. спрямованість зв'язків йде «зверху вниз», а самоврядування або відсутнє, або існує формально

Побудова системи централізованого державного управління передбачає регулювання суспільних відносин за допомогою імперативного (субординаційного) методу регулювання, який полягає:

1. в тому, що на хід та процес регулювання суспільних відносин безпосередньо впливають учасники цих відносин шляхом укладання договорів, односторонніх юридичних дій, що не суперечать чинним нормативно-правовим актам
2. у регулюванні, що здійснюється зверху до низу на владно-імперативних засадах
3. у розвитку системи місцевого самоврядування
4. у розмежуванні функцій та повноважень між різними рівнями управління

Риси імперативного методу регулювання:

1. державна власність на засоби виробництва

2. централізоване планування з боку відповідних владних структур
3. централізоване державне управління економічною сферою на основі директив, планів та програм і пряме підпорядкування нижчих органів господарювання вищим

4. всі відповіді вірні

Держава має право самостійно відносити ті чи інші об'єкти до компетенції того чи іншого рівня публічної влади за таких умов:

1. відповідне нормативне (законодавче) оформлення переліку об'єктів кожного рівня організації публічної влади та гарантування автономії їх здійснення
2. отримання згоди нижчих рівнів на зміну обсягу виключної компетенції у визначених законом межах
3. усунення ситуації дублювання меж сферами виключної компетенції різних рівнів публічної влади у реалізації подібних завдань.
4. всі відповіді вірні

Процес розширення і зміцнення прав та повноважень адміністративно-територіальних одиниць (областей, автономій, республік – суб'єктів федерації та ін.) або нижчих органів та організацій при одночасному звуженні прав і повноважень відповідного центру:

1. децентралізація
2. централізація
3. узурпація
4. привласнення

Децентралізації властиві такі сутнісні ознаки, що водночас виступають її основоположними принципами:

1. спрямованість зв'язків йде «зверху вниз», а самоврядування або відсутнє, або існує формально
2. цілеспрямований розвиток розгалуженої системи місцевого самоврядування
3. побудова системи управління і організація її функціонування ґрунтуються на безперервному постійно діючому і достатньо стійкому зв'язку підпорядкованості (субординації) кожної ланки управлінської системи єдиному центрі, органу управління;
4. вертикаль зв'язків, за яких верхні рівні влади наділені широкими повноваженнями у прийнятті рішень, а їхні директиви (накази, постанови, рішення, інструкції та ін.) є обов'язковими для нижчих рівнів

Децентралізації властиві такі сутнісні ознаки, що водночас виступають її основоположними принципами:

1. чітке законодавче розмежування функцій та повноважень між різними рівнями управління;
2. невтручання держави у сферу суверенних прав земель, областей, регіонів («суверенітет народу»);
3. самостійність місцевих органів влади у фінансовій сфері, фінансова підтримка органів місцевого і регіонального самоврядування з боку держави;
4. всі відповіді вірні

Для децентралізованого регулювання суспільних відносин властивий

метод координації (диспозитивний), який полягає:

1. у регулюванні, що здійснюється зверху до низу на владно-імперативних засадах

2. в тому, що на хід та процес регулювання суспільних відносин безпосередньо впливають учасники цих відносин шляхом укладання договорів, односторонніх юридичних дій, що не суперечать чинним нормативно-правовим актам

3. у стійкому зв'язку підпорядкованості (субординації) кожної ланки управлінської системи єдиному центру

4 не має вірної відповіді

Забезпечення децентралізації державної влади засноване на дотриманні таких умов:

1. визнанні та законодавчому закріпленні факту існування недержавних інтересів

2. законодавчому закріпленні незалежності територіальних спільнот чи громад різного рівня

3. законодавчому закріпленні незалежності органів місцевого самоврядування чи територіальної автономії, від державних органів у частині прийняття рішень, розпорядження ресурсами та власністю

4. всі відповіді вірні

Об'єктом децентралізації публічної влади є:

1. суспільні відносини, що ґрунтуються на безперервному постійно діючому і достатньо стійкому зв'язку підпорядкованості (субординації) кожної ланки управлінської системи єдиному центру

2. встановлений законом обсяг владних прерогатив відповідних органів державного управління, які складаються з владних повноважень та обсягів компетенції, що мають суттєве значення для суспільного життя

3. державна власність на засоби виробництва

4. побудова системи управління, що ґрунтується на відсутності самоврядування або формальному існування

За можливістю та рівнем участі населення у вирішенні власних справ розрізняють такі види децентралізації:

1. адміністративну (бюрократичну) і демократичну

2. регіональну та муніципальну

3. політичну, економічну, адміністративну

4. бюджетну, екологічну

За територіальним критерієм розрізняють такі види децентралізації:

1. адміністративну (бюрократичну) і демократичну

2. регіональну та муніципальну

3. політичну, економічну, адміністративну

4. бюджетну, екологічну

За сферою державного управління розрізняють такі види децентралізації:

1. адміністративну (бюрократичну) і демократичну

2. регіональну та муніципальну

3. бюрократичну і регіональну
4. політичну, економічну, адміністративну, бюджетну, екологічну

Практичні завдання 3:

До ознак держави, які стосуються передумов виникнення держави та які характеризують її через просторово-часові та субстанціональні характеристики (територія, кордони, населення, адміністративно-територіальний поділ) відносять:

1. субстанціонально-просторові
2. змістовно-публічні
3. інституціональні
4. регулятивно-нормативні

До ознак держави, які характеризують державу залежно від того соціального призначення, яке вона відіграє (публічна влада, апарат державного примусу - поліції, розвідки, контррозвідки, всіляких примусових закладів (в'язниці, табору тощо), апарат державної влади та управління, суверенітет тощо) відносять:

1. субстанціонально-просторові
2. змістовно-публічні
3. інституціональні
4. регулятивно-нормативні

До ознак держави, які характеризують внутрішню структуру державної влади, як певним чином організованої сукупності матеріально-речових елементів (органи держави, посадові особи, апарат держави тощо) відносять:

1. субстанціонально-просторові
2. змістовно-публічні
3. інституціональні
4. регулятивно-нормативні

До ознак держави, які характеризують державу як систему взаємовпорядкованих зв'язків, як з оточуючими її суспільними суб'єктам, так і її внутрішньо-структурними елементами, які можуть виступати як соціальні суб'єкти (державні органи, посадові особи тощо) відносять:

1. субстанціонально-просторові
2. змістовно-публічні
3. інституціональні
4. регулятивно-нормативні

Вид децентралізації, що означає розширення компетенції місцевих адміністративних органів, які діють у межах цієї компетенції самостійно і до певної міри незалежно від центральної влади, хоча і призначаються урядом:

1. адміністративна (бюрократична)
2. демократична
3. економічна

4. екологічна

Вид децентралізації, що передбачає створення розгалуженої системи місцевого самоврядування, коли місцеві справи вирішуються не представниками центру, уряду, а особами, обраними населенням:

1. адміністративна (бюрократична)
2. демократична
3. економічна
4. екологічна

Вид децентралізації, що має форму законодавчого розмежування сфер компетенції, яка дає можливість місцевим органам влади вирішувати питання, які потрапляють у сферу їх відповідальності:

1. адміністративна (бюрократична)
2. демократична
3. муніципальна
4. політична

Вид децентралізації за територіальним критерієм, коли компетенція федеральних органів влади закріплена у конституції держави:

1. адміністративна (бюрократична)
2. демократична
3. політична
4. регіональна

До видів децентралізації за сферою державного управління не відносяться:

1. адміністративна (бюрократична), демократична
2. бюджетна, екологічна
3. регіональна, муніципальна
4. демократична, регіональна

Індекс розвитку держав, що враховує як внутрішні чинники – наприклад, рівень насильства в країні і злочинність, так і зовнішні – міжнародні відносини країни, витрати на військові потреби тощо, називається:

1. глобальний індекс миролюбності (безпеки) (Global Peace Index)
2. індекс демократії
3. індекс свободи преси
4. індекс економічної свободи

Індекс розвитку держав, що дозволяє оцінити досягнення різних держав світу з точки зору їх процвітання:

1. індекс демократії
2. індекс благополуччя країн
3. індекс свободи преси
4. індекс економічної свободи

Індекс розвитку держав, в якому відображаються результати досліджень про вплив нормативного та політичного середовища, визнання і дотримання прав приватної та інтелектуальної власності на економічний розвиток країни в цілому:

1. індекс демократії
2. глобальний індекс миролюбності (безпеки) (Global Peace Index)
3. міжнародний індекс прав власності (International Property Rights index)
4. індекс свободи преси

Індекс розвитку держав, що надає об'єктивну оцінку бізнес-клімату в країнах світу з точки зору простоти низки найважливіших для малого і середнього бізнесу адміністративних процедур:

1. індекс демократії
2. глобальний індекс миролюбності (безпеки) (Global Peace Index)
3. індекс економічної свободи
4. індекс легкості ведення бізнесу

Правовий контроль може здійснюватися у наступних формах:

1. правосуддя, яке здійснюється виключно спеціальними державними органами – судами
2. звернення громадян та інших осіб до органу держави та посадових осіб з метою реалізації своїх прав та їх захисту шляхом подання запитів, заяв, скарг
3. участь громадськості в експертизі діяльності органів виконавчої влади
4. всі відповіді вірні

Громадські об'єднання, професійні спілки та їх об'єднання, творчі спілки, організації роботодавців та їх об'єднання, благодійні і релігійні організації, органи самоорганізації населення, недержавні засоби масової інформації та інші невідприємницькі товариства і установи, легалізовані відповідно до законодавства це:

1. політичні об'єднання
2. інститути громадянського суспільства
3. суверенітет
4. централізація влади

Реферати:

1. Сучасне міжнародне право: стан та перспективи розвитку.
2. Правові системи міждержавних об'єднань: загальна характеристика.
3. Державна реформа в Україні: мета, завдання, напрями реалізації.

Тема 4. Вплив сучасних світових правових процесів на державний і правовий розвиток України.

Основні терміни теми: правовий процес, правовий розвиток, модернізація правової системи, механізм трансформації правової системи, правова реформа, конвергенція права, міжнародне право, національне право.

Практичні завдання 1:

У юридичній літературі правову систему розглядають як:

1. формалізований комплекс нормативних, організаційних, контрольних, ідеологічних складових права, що існують на національному, регіональному та міжнародному рівнях

2. систему всіх юридичних явищ, які існують у певній державі або групі однотипних держав

3. єдину, стійку, динамічну сукупність, конституціональність явищ правового характеру, і насамперед системи права, правосвідомості й правової діяльності, що відображають певний ступінь узагальнення юридичної дійсності

4. всі варіанти вірні

Ознаки правової системи:

1. ієрархічність, стійке функціонування, що забезпечується структурною впорядкованістю елементів

2. інтегративність (взаємодію компонентів між собою)

3. цілісність (єдність) компонентів, пов'язаних сутнісно-змістовним характером

4. всі варіанти вірні

Нормативна сторона правової системи охоплює такі складові:

1. сукупність правових установ, судових і правоохоронних органів

2. юридичні норми, форми права, принципи права, інститути права

3. сукупність правових поглядів, ідей, правова культура

4. правотворчість, правореалізацію, правозастосування

Функціональна сторона правової системи охоплює такі складові:

1. сукупність правових установ, судових і правоохоронних органів

2. юридичні норми, форми права, принципи права, інститути права

3. сукупність правових поглядів, ідей, правова культура

4. правотворчість, правореалізацію, правозастосування

До рівнів правової системи відносять:

1. об'єктивний та суб'єктивний

2. суб'єктивно-сутнісний, інтелектуально-психологічний, нормативно-регулятивний, організаційно-діяльнісний, соціально-регулятивний

3. інтелектуальний, психологічний, соціальний

4. інтелектуально-психологічний, нормативно-регулятивний, організаційно-діяльнісний, об'єктивний, суб'єктивний

Основними формами правової глобалізації є:

1. правова інтеграція

2. правова інтернаціоналізація

3. правова імплементація

4. всі варіанти вірні

Рівні правової інтеграції:

1. державний, регіональний

2. міжсистемний, внутрішньосистемний.

3. внутрішньосистемний, державний

4. зовнішньосистемний, регіональний

Міжнародна інтеграція поділяється на:

1. державну, регіональну

2. внутрішньосистемну, державну
3. зовнішньосистемну, регіональну
4. глобальну й регіональну

Об'єктивний, закономірний, багатоаспектний, частково керований процес формування нової, загальносвітової системи норм, що організують, і забезпечують глобальну міждержавну взаємодію й взаємопроникнення в економічній, правовій, політичній, культурній та інших сферах життя суспільства й держави це:

1. гармонізація
2. стандартизація
3. правова імплементація
4. глобальна правова інтеграція

Вид трансформації, що полягає у встановленні державою у національному праві норми, що надає міжнародно-правовим нормам чинність внутрішньодержавної дії:

1. пряма
2. генеральна
3. спеціальна
4. опосередкована

Вид трансформації, що полягає у наданні державою конкретним нормам міжнародного права чинності внутрішньодержавної дії шляхом відтворення у законодавстві положень міжнародного права:

1. пряма
2. генеральна
3. спеціальна
4. опосередкована

У доктрині міжнародного права розрізняють наступні способи трансформації:

1. пряма рецепція, генеральна рецепція
2. пряма рецепція, бланкетна рецепція
3. спеціальна рецепція, пряма рецепція
4. бланкетна рецепція, генеральна рецепція

Спосіб трансформації, що полягає у запозиченні національним законодавством без змін норм міжнародного права:

1. бланкетна рецепція
2. пряма рецепція
3. спеціальна рецепція
4. опосередкована рецепція

Спосіб трансформації, що полягає у посиланні на норму міжнародного права, у національному законодавстві:

1. бланкетна рецепція
2. пряма рецепція
3. спеціальна рецепція
4. опосередкована рецепція

Практичні завдання 2:

Ознаки правової системи:

1. відносна самостійність (можливість зміни елементів, створення нових, утворення підсистем, зв'язків із зовнішнім середовищем)
2. є підсистемою соціальної системи
3. проявляється у єдності елементів та зв'язків між ними
4. всі варіанти вірні

До якої сторони правової системи відносять юридичні норми, форми права, принципи права, інститути права:

1. нормативна сторона
2. організаційна сторона
3. ідеологічна сторона
4. функціональна сторона

До якої сторони правової системи відносять сукупність правових установ, судових і правоохоронних органів:

1. нормативна сторона
2. організаційна сторона
3. ідеологічна сторона
4. функціональна сторона

До якої сторони правової системи відносять сукупність правових поглядів, ідей, правова культура:

1. нормативна сторона
2. організаційна сторона
3. ідеологічна сторона
4. функціональна сторона

До якої сторони правової системи відносять правотворчість, правореалізацію, правозастосування:

1. нормативна сторона
2. організаційна сторона
3. ідеологічна сторона
4. функціональна сторона

Рівень правової системи, що представлений саме суб'єктами права в якості системно виникаючих матеріальних чинників:

1. суб'єктивно-сутнісний
2. інтелектуально-психологічний
3. нормативно-регулятивний
4. організаційно-діяльнісний

Рівень правової системи, на якому відбувається формування праворозуміння і правової свідомості особи, групи осіб, суспільства:

1. суб'єктивно-сутнісний
2. інтелектуально-психологічний
3. нормативно-регулятивний
4. організаційно-діяльнісний

Рівень правової системи, що представлений перш за все, основним регулятором суспільних відносин – нормами права, в яких об'єктивуються ідеальні уявлення людей про справедливість, відображаються потреби і ментальність певного суспільства:

1. суб'єктивно-сутнісний
2. інтелектуально-психологічний
3. нормативно-регулятивний
4. організаційно-діяльнісний

Рівень правової системи, що охоплює систему відносин між суб'єктами права як необхідний атрибут їхньої взаємодії, в якому знаходять свій прояв різні види правової поведінки суб'єктів права:

1. суб'єктивно-сутнісний
2. інтелектуально-психологічний
3. нормативно-регулятивний
4. організаційно-діяльнісний

Рівень правової системи, який розкриває результат цілеспрямованого впливу на суспільство, що здійснюється за допомогою правових і неправових засобів:

1. суб'єктивно-сутнісний
2. соціально-регулятивний
3. нормативно-регулятивний
4. організаційно-діяльнісний

Генеральна трансформація полягає у:

1. наданні державою конкретним нормам міжнародного права чинності внутрішньодержавної дії шляхом відтворення у законодавстві положень міжнародного права

2. встановленні державою у національному праві норми, що надає міжнародно-правовим нормам чинність внутрішньодержавної дії

3. положення міжнародного договору набувають чинності у національному праві шляхом ратифікації міжнародного договору

4. на основі міжнародного договору приймається внутрішньодержавний акт, що у певному обсязі відтворює міжнародний документ

Спеціальна трансформація полягає у:

1. встановленні державою у національному праві норми, що надає міжнародно-правовим нормам чинність внутрішньодержавної дії

2. положення міжнародного договору набувають чинності у національному праві шляхом ратифікації міжнародного договору

3. на основі міжнародного договору приймається внутрішньодержавний акт, що у певному обсязі відтворює міжнародний документ

4. наданні державою конкретним нормам міжнародного права чинності внутрішньодержавної дії шляхом відтворення у законодавстві положень міжнародного права

Пряма рецепція, як спосіб трансформації передбачає:

1. посилення на норму міжнародного права робиться у національному законодавстві

2. запозичення національним законодавством без змін норм міжнародного права

3. закріплення норми міжнародного права шляхом створення національної транскрипції у національних актах

4. не має вірної відповіді

Бланкетна рецепція, як спосіб трансформації передбачає:

1. запозичення національним законодавством без змін норм міжнародного права

2. посилання на норму міжнародного права робиться у національному законодавстві

3. закріплення норми міжнародного права шляхом створення національної транскрипції у національних актах

4. не має вірної відповіді

Об'єктивний, закономірний процес правового розвитку, який передбачає формування системи норм й використання юридичних засобів, що забезпечують якісно новий рівень взаємодії між елементами й підсистемами, цілісність і єдність у межах національної правової системи (внутрішня правова інтеграція), між різними правовими системами певного регіону (регіональна правова інтеграція), між правовими системами всього світового співтовариства та їх взаємодії з міжнародним правом (глобальна правова інтеграція) це:

1. правова реформа

2. правова інтеграція

3. правова система

4. правова глобалізація

Реферати:

1. Правова система України на юридичній карті світу: історія, сучасність, майбутнє.

2. Основні напрями правової реформи в Україні: стан та перспективи.

3. Характеристика основних напрямів процесів конвергенції на сучасній юридичній карті світу.

6. Індивідуальні завдання (курсіві, дипломні роботи)

Індивідуальні завдання з навчальної дисципліни «Сучасні світові правові процеси» не передбачено.

7. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються словесні, наочні та практичні методи навчання.

8. Форми та методи контролю, критерії оцінювання результатів навчання

Методи контролю – усне та письмове опитування, практична перевірка виконаних завдань, тестовий та рейтинговий контроль. Контроль успішності

здобувачів вищої освіти з кожної навчальної дисципліни поділяється на поточний і підсумковий контроль.

Для ефективної перевірки рівня засвоєння здобувачами знань, умінь і навичок з навчальної дисципліни використовують різні методи і форми контролю: 1) метод усного контролю; 2) метод письмового контролю; 3) метод тестового контролю; 4) метод програмованого контролю.

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти – це систематична перевірка знань здобувачів, яка проводиться викладачем на поточних заняттях відповідно до розкладу та відповідно до програми, робочої програми, силабусу.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми з метою перевірити ступінь та якість засвоєння матеріалу, що вивчається. В процесі поточного контролю оцінюється самостійна робота здобувача щодо повноти виконання завдань, рівня засвоєння навчальних матеріалів, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи та ін.

Поточний контроль – усний (у вигляді індивідуального або групового опитування, аналізу ділових ситуацій, ділових ігор) або письмовий (у вигляді контрольної роботи, тестів). Форми поточного контролю з кожної теми визначає викладач.

Контрольне оцінювання може проводитись в усній формі, у формі письмової контрольної роботи та/або тестування (комп'ютерного, письмового).

Контроль самостійної роботи здійснюють шляхом перевірки виконаних завдань на практичних, семінарських заняттях, написання рефератів, есе тощо.

Підсумковий контроль – контроль навчальних досягнень здобувачів з метою оцінки якості освоєння ними програми навчальної дисципліни, що проводиться в період проміжної атестації у формі заліку або іспиту (якщо дисципліна вивчається впродовж декількох академічних періодів, то підсумковий контроль може проводитися за частиною дисципліни, вивченої в даному академічному періоді). Мета підсумкового контролю – виявити засвоєння навчальної дисципліни в цілому, розуміння навчального матеріалу, взаємозв'язок змісту навчального матеріалу, логіку його засвоєння тощо.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену після закінчення вивчення навчальної дисципліни. Структура білета передбачає три теоретичних питання.

Критерії оцінювання результатів навчання

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при

	цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив від 90% тестових завдань.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив 75–90% тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив 60–75% тестових завдань.
2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив до 60% тестових завдань.

Рейтингова система оцінювання результатів навчання

Нормативним підґрунтям встановлення рейтингу компетентності є Закон України «Про вищу освіту». Відповідно до статті 50 Закону України «Про вищу освіту» формами організації освітнього процесу є:

1) навчальні заняття; 2) самостійна робота; 3) практична підготовка; 4) контрольні заходи.

Вищий навчальний заклад на підставі освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми за кожною спеціальністю розробляє навчальний план, який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю. Для конкретизації планування навчального процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, що затверджується керівником вищого навчального закладу (п.4 статті 10 ЗУ «Про вищу освіту»).

За рекомендацією МОН України розподіл балів з яких формується рейтинг компетентності здобувача вищої освіти відбувається між поточним контролем (60 балів) та підсумковим контролем (40 балів).

Рейтинг компетентності ад'юнктів НАВС з навчальної дисципліни.

Рейтинг компетентності ад'юнктів з навчальної дисципліни, що забезпечуються кафедрою включає *рейтинг компетентності з навчальної роботи* (аудиторна робота та самостійна робота) та *рейтинг компетентності з підсумкового контролю* (контрольні заходи). Що відповідає пропорції за 100-бальною шкалою: максимальний рейтинг з навчальної роботи – 60 балів (мінімальний 30 балів), максимальний рейтинг з підсумкового контролю – 40 балів. Якщо ад'юнкт не зміг отримати мінімальної кількості балів з навчальної роботи (30 балів) або його загальний рейтинг компетентності складає менше 60 балів він вважається таким, що має академічну заборгованість.

Якщо ад'юнкт виявляє бажання займатися науковою роботою то йому додатково до підсумкового рейтингу компетентності з дисципліни можуть бути зараховані *бали наукової роботи*. У разі зарахування додаткових балів за результатами наукової роботи загальний рейтинг компетентності ад'юнкта НАВС з навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів¹.

Рейтинг з навчальної роботи ад'юнкта НАВС

Відповідно до структури навчального плану навчальна робота складається з *аудиторної роботи* (лекційні, лабораторні, практичні, семінарські заняття) та *самостійної роботи*.

Оцінювання компетентності з навчальної роботи ад'юнкта з дисциплін, що забезпечуються кафедрою здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне навчальне заняття та виставлення балів від 2 до 5. Важливо пам'ятати, що бали це не число, що отримуються в результаті вимірювань і обчислень, а приписане оціночне судження. Виставляючи бали, науково-педагогічний працівник має їх обґрунтувати, керуючись логікою та існуючими критеріями (табл. 1).

Таблиця 1

Характеристика оцінювання рівня компетентності здобувача вищої освіти

Бали	Вид рівня компетентності	Критерій оцінювання компетентності	
2	Рецептивно-продуктивний	<i>Незадовільний</i>	У ад'юнкта <i>відсутні знання</i> навчального матеріалу або він відмовляється від відповіді.
		<i>Низький</i>	Ад'юнкт має <i>фрагментарні знання</i> , що базуються на попередньому досвіді. Не здатен формулювати визначення понять, класифікаційні критерії та тлумачити їхній зміст. Не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.
		<i>Мінімальний</i>	Ад'юнкт має <i>безсистемні знання</i> , допускає формально-логічні помилки при формулюванні понять, класифікаційних критеріїв та їхньому тлумаченні. Хаотично і невпевнено викладає матеріал, не здатен відділяти головне від другорядного, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.

¹ Тобто даний рейтинг є додатковим і у разі перевищення 100 бальної шкали зменшується на ту кількість балів які її перевищують. Наприклад, *рейтинг компетентності з навчальної роботи* (аудиторна робота та самостійна робота) – 55 балів, *рейтинг компетентності з підсумкового контролю* (контрольні заходи) – 35 балів, *рейтингові бали за наукову роботу* – 20 балів, сума 55+35+20=110, *загальний рейтинг компетентності* ад'юнкта 100 балів.

3	Репродуктивний	Достатній	<p>Ад'юнкт має <i>базові знання</i> з навчальної дисципліни. Формулює юридичні поняття, класифікаційні критерії, але допускає інтерпретаційні помилки. Може виокремити ознаки явища та їх охарактеризувати (риси, властивості, аспекти). Відповідь надається за одним джерелом навчальної літератури. При відтворенні знань застосовує репродуктивний тип мислення, відсутнє системне викладення навчального матеріалу. Не вміє доказово обґрунтовувати свої судження, допускає неточності при використанні знань для вирішення практичних завдань.</p>
4	Конструктивно-варіативний	Добрий	<p>Ад'юнкт має <i>грунтовні знання</i> навчального матеріалу, але під час відповіді допускає незначні помилки. Володіє категоріально-понятійним апаратом та здатен використовувати знання для вирішення практичних завдань. Може охарактеризувати склад (зміст) явища (або внутрішню побудову явища) та його елементів. Може обґрунтувати призначення явища, яке конкретизується у його функціях (напрямах впливу на інші явища). Може навести подібність та відмінність з іншими спорідненими та протилежними явищами. Відповідь надається за декількома джерелами навчальної літератури, з посиланням на нормативно-правові акти та наведенням прикладів. При відтворенні знань застосовує продуктивний тип мислення.</p>
5	Творчий	Відмінний	<p>рівень компетентності. Ад'юнкт має <i>системні знання</i> глибоко і повно засвоїв увесь навчальний матеріал, в якому легко орієнтується, володіє категоріально-понятійним апаратом, вміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Може навести особливості інтерпретації правових явищ в різних теоріях, загальне та відмінне в різних позиціях вчених, як в національному так і в міжнародному та європейському праві (в межах часу, предмету, простору). Здатен обґрунтувати перспективи розвитку правових явищ в Україні. Відповідь надається на основі знань державних програм, концепцій, проєктів нормативно-правових актів, а також наукових досліджень вітчизняних та закордонних вчених. Даний рівень компетентності передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і в письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення. При відтворенні знань застосовує евристичний тип мислення.</p>

Рейтинг компетентності з навчальної роботи ад'юнкта визначається шляхом встановлення середньоарифметичного балу ад'юнкта отриманого на семінарських та практичних заняттях з урахуванням роботи на лекційних заняттях та самостійної роботи протягом опанування навчальної дисципліни помноженого на коефіцієнт K_1 ($K_1=60:5=12$) з округленням результату до цілого числа.

Середньоарифметичний бал ад'юнкта визначається шляхом додавання усіх балів отриманих на семінарських та практичних заняттях з урахуванням роботи на лекційних заняттях та самостійної роботи протягом опанування навчальної дисципліни поділених на кількість відповідей ад'юнкта з округленням результату до десятих (наприклад 3,8 або 4,5)². **При визначенні середньоарифметичного балу ад'юнкта необхідною умовою його зарахування є те, що відповідні бали мають бути отриманні ад'юнктом не менше як на 50% занять з навчальної роботи. У разі не виконання зазначеної умови або коли середньоарифметичний бал ад'юнкта менший 2,5 ад'юнкт вважається таким, що має академічну заборгованість і не допускається до підсумкового контролю.**

Рейтинг з підсумкового контролю ад'юнкта

Відповідно до навчального плану підсумковий контроль з навчальних дисциплін, що забезпечуються кафедрою передбачений у формі екзамену.

Екзамен із перевірки компетентності з навчальних дисциплін, що забезпечуються кафедрою складається письмово або усно за білетами підсумкового контролю які пропонуються ад'юнкту. Максимальна кількість балів з підсумкового контролю ад'юнктів становить 40 балів. Кількість білетів підсумкового контролю має перевищувати кількість ад'юнктів у навчальній групі не менше ніж на 5 одиниць.

Білету підсумкового контролю мають складатися з теоретичних і практичних питань. Білету підсумкового контролю мають відповідати таким вимогам:

– кожне питання бажано розпочинати словами: обґрунтувати..., проаналізувати..., дати оцінку..., довести... тощо, щоб забезпечити перевірку вміння здобувачів вищої освіти використовувати набуті знання для вирішення практично спрямованих завдань;

– складність білетів має бути приблизно однаковою і дозволяти ад'юнкту за час, відведений для відповіді, глибоко та повно розкрити зміст усіх питань;

– при формулюванні завдань (питань) необхідно використовувати поняття, терміни, назви, позначення тощо відповідно до програми навчальної дисципліни.

² Наприклад, з дисципліни навчальним планом передбачено 5 семінарських та практичних занять. Для того щоб не мати академічної заборгованості ад'юнкт має відповідати більше ніж на 50% занять тобто на 3 парах. Отже, виконуючи зазначену вимогу він працював на першому занятті і отримав 3 бали, на другому занятті він не підготувався і отримав 2 бали (які в подальшому пересклав на 4), на третьому занятті ад'юнкт був відсутній отримав 0 яку в подальшому пересклав на 3 бали, на останньому – 4 бали. Середньоарифметичний бал складає загальна сума балів поділена на кількість оцінок $(3+4+3+4):4=3,5$. Відповідно рейтинг компетентності з навчальної роботи курсанта (слухача, студента) буде $3,5 \times 12 = 42$.

Кількість питань в білеті підсумкового контролю з навчальних дисциплін визначається кафедрою з урахуванням специфіки дисципліни³.

Оцінювання компетентності ад'юнкта під час підсумкового контролю здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне питання. Виставляючи рівень компетентності, науково-педагогічний працівник має його обґрунтувати, керуючись логікою та існуючими критеріями (табл. 1).

Рейтинг компетентності з підсумкового контролю ад'юнкта визначається шляхом встановлення середньоарифметичного балу ад'юнкта отриманого за кожне питання білету підсумкового контролю помножене на коефіцієнт K_2 ($K_2=40:5=8$) з округленням результату до цілого числа.

Середньоарифметичний бал ад'юнкта з підсумкового контролю визначається шляхом додавання усіх балів отриманих за кожне питання білету підсумкового контролю поділених на кількість питань білету з округленням результату до десятих (наприклад 3,8 або 4,5)⁴.

Рейтинг наукової роботи ад'юнкта

За результатами семестрової наукової роботи ад'юнкта його рейтинг компетентності з дисципліни може бути підвищений з урахуванням рівнів результативності такої роботи.

Рейтингові бали за наукову роботу ад'юнктів нараховуються з урахуванням рівнів результативності цієї роботи. Відповідні значення рівнів та додаткові бали визначаються згідно з таблицею (табл. 2).

Таблиця 2

Характеристика оцінювання рівня творчих досягнень ад'юнкта

Результати творчої роботи курсанта (слухача, студента)	Рівень результативності та додаткові бали
Стаття у факультетському (інститутському) збірнику, призове місце на конкурсі наукових робіт факультету (інституту), приз за експонат на виставці робіт, доповідь на факультетській (інститутській) науковій конференції та ін.	I рівень, факультетський (інститутський) – 5 балів
Ті ж досягнення на заходах академічного рівня, прийняття до розгляду заявки на патент та ін.	II рівень, академічний – 10 балів

³ Наприклад, два теоретичних питання, одне практичне, одне питання з переліку питань що виноситься на самостійну роботу.

⁴ Наприклад, ад'юнкт відповідаючи на білет підсумкового контролю за перше питання отримав 3 бали, за друге 4 бали, за третє 5 балів, за четверте 3 бали. Відповідно його загальний рейтинг з підсумкового контролю за результатами складання екзамену буде $((3+4+5+3) \div 4) \times 8 = 30$. Або інший приклад, ад'юнкт відповідаючи на білет підсумкового контролю за перше питання отримав 3 бали, за друге 4 бали, за третє 5 балів. Відповідно його загальний рейтинг з підсумкового контролю за результатами складання екзамену буде $((3+4+5) \div 3) \times 8 = 32$. Або ще приклад, курсант (слухач, студент) відповідаючи на білет підсумкового контролю за перше питання отримав 4 бали, за друге 5 балів. Відповідно його загальний рейтинг з підсумкового контролю за результатами складання екзамену буде $((4+5) \div 2) \times 8 = 36$.

Результати творчої роботи курсанта (слухача, студента)	Рівень результативності та додаткові бали
Ті ж досягнення на заходах міжвузівського рівня чи МОН, МВС декілька досягнень II рівня, участь у республіканських виставках, національних олімпіадах, отримання державного патенту, заявка на закордонне патентування.	III рівень, міністерський, міжвузівський – 15 балів
Статті в міжнародних збірниках та журналах, доповіді на міжнародних конференціях і семінарах, участь у міжнародних олімпіадах, конкурсах та виставках, отримання закордонного патенту.	IV рівень, міжнародний – 20 балів

Фіксація результатів компетентності ад'юнкта

Для занесення результатів компетентності ад'юнкта у відомість обліку успішності, залікову книжку ад'юнкта використовується таблиця співвідношення між рейтингом ад'юнкта та ECTS оцінками (табл. 3).

Розподіл балів, що присвоюються здобувачеві

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)					Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
<i>max 60 %</i>					<i>max 40 %</i>	<i>max 100 %</i>
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Самостійна робота	Екзамен	
8	8	8	8	28	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна та з урахуванням дистанційного навчання

- пакет програмних продуктів Microsoft Office, а саме: Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint та ін.;
- мультимедійний проєктор, комп'ютер /ноутбук/планшет, інтерактивні дошки.

Для забезпечення можливості організації дистанційного навчання може використовуватися платформа Zoom, середовище Classroom, Moodle «Мудл», Соціальні мережі та Telegram.

10. Перелік питань/завдань для підсумкового контролю з навчальної дисципліни

1. Методологічні особливості наукового осмислення сучасних світових правових процесів.
2. Напрями впливу процесу глобалізації на право
3. Перспективи світового правового розвитку.
4. Основні тенденції сучасного світового розвитку.
5. Праворозуміння в умовах глобалізації.
6. Поняття сучасних конфліктів, причин їх виникнення та розвитку у зв'язку із глобальними проблемами.
7. Причини конфліктів нового покоління.
8. Світові конфлікти та система світової безпеки: теоретико-правові аспекти.
9. Проблеми організаційно-правового забезпечення адекватної національної політики України у сфері безпеки.
10. Політичний ісламізм як ресурс або інструмент у політичній боротьбі.
11. Роль політико-дипломатичних, економічних, науково-технічних, гуманітарних, інформаційних, екологічних та інших засобів щодо військово-силових дій при забезпеченні національної безпеки.
12. Глобальна та регіональна системи безпеки: сучасна та перспективна роль України
13. Зміст відносин, що складаються при взаємодії національних правових систем, та їх розвиток у сучасний період.
14. Структура глобальної правової системи.
15. Класифікація форм взаємодії національних правових систем.
16. Рецепція права, імплементація та акультурація як форма взаємодії національних правових систем.
17. Інтернаціоналізація права: поняття та форми.
18. Основні методи, які використовуються для регулювання інтеграційних відносин.
19. Форми правової конвергенції та дивергенції.
20. Правової акультурація, як специфічна та складна форма сучасних світових правових процесів.

21. Інформатизація права, формування його мережевого та віртуального просторів.
22. Уніфікація права.
23. Трансформація міжнародного та регіонального права.
24. Правова регіоналізація та локалізація національних правових систем.
25. Напрями взаємодії та взаємовпливу міжнародного та регіонального права.
26. Вплив інформатизації права на правову систему України.
27. Аспекти трансформації міжнародного та регіонального права.
28. Вплив правової регіоналізації та локалізації на національну правову систему.
29. Імплементация як одна з форм взаємодії національних правових систем.
30. Правова експансія.
31. Міжнародне право як основа і результат взаємодії сучасних держав.
32. Держава як предмет наукового осмислення: плюралізм наукових традицій.
33. Класифікація підходів до розуміння держави.
34. Національна та сучасна держава.
35. Проблеми утворення нових сучасних держав.
36. Міжнародне право як основа і результат взаємодії сучасних держав.
37. Вплив національних правових систем на розвиток міжнародного права.
38. Міждержавні об'єднання на мапі світу.
39. Класифікація міждержавних об'єднань.
40. Правові системи міждержавних об'єднань: загальна характеристика.
41. Держави та політичні процеси світового розвитку.
42. Визнання незалежності спірних держав в сучасній світовій політиці.
43. Механізми визнання нових держав.
44. Формування нових держав: зовнішні і внутрішні чинники консолідації.
45. Суб'єкт права на самовизначення: правові аспекти проблеми.
46. Держави і світова, макрорегіональна та національна економіка.
47. Держави і проблеми міграції.
48. Демократизація і тоталітаризація держав різних макрорегіонів світу.
49. Централізація та децентралізація державної влади.
50. Індекси розвитку держав.
51. Верховенство права і верховенство держави як взаємовиключні тенденції розвитку сучасних держав.
52. Поняття, принципи та форми трансформації правової системи.
53. Стадії трансформації правової системи
54. Вплив глобалізації на функціонування національної правової системи в сучасних умовах.
55. Особливості трансформації окремих підсистем права.

56. Трансформація ідеологічної підсистеми та ціннісні орієнтири її розвитку.
57. Особливості розвитку нормативної підсистеми права.
58. Трансформації в інституційній підсистемі права.
59. Трансформація державного управління в сучасних умовах.
60. Основні напрями державних реформ в Україні в умовах європейської інтеграції.
61. Форми та методи трансформації правової системи України.
62. Стан державних реформ в Україні.
63. Вплив різних філософських течій на розвиток національних правових систем країн Європи.
64. Теорія Г. Кельзена щодо усунення протиріч між національним законодавством та міжнародним правом.
65. Особливості правової адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу.
66. Процеси взаємодії правової системи України з правовими системами країн континентального права.
67. Процеси взаємодії правової системи України з правовими системами країн загального права
68. Процеси взаємодії правової системи України з правовими системами країн релігійного та традиційного права.

11. Рекомендовані джерела інформації: Основна

1. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96–ВР: URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96–вр>
2. Загальна декларація прав людини : прийнята і проголошена резолюцією 217А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 груд. 1948 р. // Права людини. Основні міжнародно-правові документи: зб. докум. К., 1989.
3. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права: прийнятий і відкритий для підписання, ратифікації та приєднання резолюцією 2200 А (XXI) Генеральної Асамблеї ООН від 16 груд. 1966., ратифікований Україною 19 жовт. 1973 р. // Права людини. Основні міжнародно-правові документи : зб. докум. К., 1989.
4. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або принижуючих гідність видів поводження і покарання від 10 грудня 1984 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085
5. Про ратифікацію Конвенції про захист прав і основоположних свобод людини 1950 р., Першого протоколу та протоколів №№ 2, 4, 7 та 11 до Конвенції: Закон України від 17 липня 1997 р. № 475 // Відомості Верховної Ради України. 1997. № 40. Ст. 263 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475/97-%D0%B2%D1%80>

6. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. URL.: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/55-12>.
7. Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T142700.html.
8. Європейська соціальної хартія (переглянута): Хартія ЄС від 03.05. 1996 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_062
9. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 рр. та затвердження плану заходів щодо її реалізації : розпорядження КМУ від 17 січня 2018 р. № 67-р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%802>.
10. Про внесення змін до Конституції України (щодо стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору): Закон України від 7 лют. 2019 р. № 2680-VIII. URL : https://ips.ligazakon.net/document/view/t192680?an=8&ed=2019_02_07.
11. Бостан С. К., Тимченко С. М. Державне право зарубіжних країн. — К., 2005.
12. Гелей С.Д., Ритар С. М. Політико-правові системи світу: Навч. посіб. К., 2006.
13. Дмитриев А. І., Шепель А. О. Порівняльне правознавство: Навч. посіб. К., 2003.
14. Загальна теорія права : підручник / [О. В. Петришин, Д. В. Лук'янов, С. І. Максимов, В. С. Смородинський та ін.] ; за ред. О. В. Петришина. Харків : Право, 2020. 568 с.
15. Зайчук О. В., Онищенко Н. М. Вступ до теорії правових систем. К., 2006.
16. Енциклопедія міжнародного права: У 3 т. / редкол.: Ю. С. Шемшученко, В. Н. Денисов (співголови) та ін.; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. Т.№.3 М – Я. Київ: Академперіодика. 2019. 992 с.
17. Іщенко Владислав Вікторович Феномен існування невизнаних та частково визнаних держав в міжнародному праві: сучасні тенденції. URL: <http://tdp.kpi.ua/wp-content/uploads/ФЕНОМЕН-ІСНУВАННЯ-НЕВИЗНАНИХ-ТА-ЧАСТКОВО-ВИЗНАНИХ-ДЕРЖАВ-В-МІЖНАРОДНОМУ-ПРАВІ-СУЧАСНІ-ТЕНДЕНЦІЇ.pdf>.
18. Кельман М. С., Котуха О. С., Коваль І. М. Загальна теорія держави і права: підручник / за заг. ред. д.ю.н., проф. М. С. Кельмана. Тернопіль: ТОВ Терно-граф, 2018. 804 с.
19. Кириченко В. М., Кириченко Ю. В., Соколенко Ю. М. Політико-правова система України : підручник / за загальною редакцією В. М. Кириченка. Київ: Центр учбової літератури 2019. 304 с.
20. Конституційне право України [Текст] : підручник / за заг. ред. Т.М. Слінько ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків: Право, 2020. 592 с.

21. Конституційне право України. Повний курс: навч. посіб. / О. В. Совгіря, Н. Г. Шукліна. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 556 с.
22. Конституційне право України: навч. посіб. / Ю. О. Фрицький; Відкр. міжнар. ун-т розвитку людини «Україна», Ін-т права та суспіл. відносин. Київ: Університет «Україна», 2018. 220 с.
23. Конституційне право України: підручник / [Алмаші І. М. та ін.; уклад.: Коцкулич В. В., Джуган В. В.]; Держ. ВНЗ «Ужгород. нац. ун-т», юрид. ф-т, каф. конституц. права та порівнял. правознавства. 8-е вид., перероб. та допов. Ужгород: Гельветика, 2018. 409 с.
24. Луць Л. А. Сучасні правові системи світу — Львів, 2003.
25. Порівняльне правознавство у таблицях: навчальний посібник / Петришин О.В., О.В.Зінченко, Лук'янов Д.В., Погребняк С.П. Харків: Право, 2016. 164 с.
26. Порівняльне правознавство. Підручник / С.П. Погребняк С.П., Д.В. Лук'янов, І.О. Биля-Сабадаш та ін.; за ред. О.В. Петришина. Харків: Право, 2012. 272 с.
27. Порівняльне правознавство у таблицях: навчальний посібник Для юрид.вищ.навч.закл.і ф-тів/ О.В. Петришин, О.В. Зінченко, Д.В.Лук'янов, С.П.Погребняк. – Харків: Право, 2019. – 164 с.
28. Порівняльне правознавство: хрестоматія для юрид. вищ.навч.закл.і ф-тів: навч.посіб./ уклад.: О.В. Петришин, О.В. Зінченко, Д.В.Лук'янов. – Х.: Право, 2016. – 1024 с.
29. Розенфельд Ю.М. Політологія: підручник. URL: <http://radnuk.info/pidrychnuku/polit/271-rozenfeld/4214-s-1-----.html>.
30. Скакун О. Ф. Теорія права і держави [Текст] : підручник / О. Ф. Скакун. – Вид. 4-те, допов. і перероб. – Київ : Правова єдність : Алерта, 2017. – 524 с.
31. Теорія держави та права : навч. посіб. / [Є.В. Білозьоров, В.П. Власенко, О.Б. Горова, А.М. Завальний, Н.В. Заяць та ін.] ; за заг. ред. С.Д. Гусарева, О.Д. Тихомирова. – К. : НАВС, Освіта України, 2017. – 320 с.
32. Теорія держави і права / О.В. Петришин та ін. ; за ред. О.В. Петришина. Харків : Право, 2015
33. Терзі О.О. Інтеграційний процес: засади правового регулювання. URL: <http://vuzlib.com/content/view/1372/92/>.
34. Теорія держави та права України: підручник для курсантів та студентів вищих навч. закл. / О. М. Бандурка, М. Ю. Бурдін, О. М. Головка та ін.; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: Майдан, 2018. 436с.
35. Теорія держави і права. Академічний курс: Підручник /За ред. О.В.Зайчука, Н.М.Оніщенко. К., 2019. 688 с.
36. Тюріна О. В. Сучасні національні правові системи : навч. посіб. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2015. 200 с. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/handle/123456789/6078>
37. Харитонов О.І., Харитонов С. О. Порівняльне право Європи: Основи порівняльного правознавства. Європейські традиції. — Х., 2002.

Додаткова:

38. Акерман Л. А. Рецепція права та правова акультурація. Актуальні проблеми держави і права. 2005. Вип. 25. С. 128-131
39. Актуальні проблеми забезпечення кібербезпеки на глобальному та національному рівнях. / Тарасюк А.В // *Visegrad Journal on Human Rights*. - 2020.- №1.- С. 167-172.
40. Бернхем В. Вступ до права та правової системи США. Київ., 1999.
41. Бехруз Х. Еволюція ісламського права: теоретико-компаративістське дослідження : автореф. дис. ... докт. юрид. наук : 12.00.01. Одеса, 2006. 20 с.
42. Бехруз Х. Исламские традиции права. Одесса : Юрид. лит., 2006. 296с.
43. Бірюкова А. Трансформація національної правової системи в умовах глобалізації. Теорія держави і права. 2018. № 5. С. 132. URL: <http://pgr-journal.kiev.ua/archive/2018/5/39.pdf>
44. Бльок, Н.В. Про деякі питання трудової міграції в Україні. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2016. №7(837). С. 175-180.
45. Богдановская И. Ю. Правовые системы Канады, Австралии и Новой Зеландии: особенности развития. Право и политика. 2002. № 8 (31). С. 21–25.
46. Воробель У. Б. Інститут "Amicus Curiae" в праві держав романо-германської правової сім'ї. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. Луганськ, 2019. Вип. 3. – С. 36-49. – URL:http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe.
47. Вплив глобалізаційних процесів на формування правової політики національних держав . URL: <http://www.stattionline.org.ua/politologiya/30-politika/1367-vpliv-globalizacijnix-procesiv-na-formuvannya-pravovoї-politiki-nacionalnix-derzhav.html>.
48. Гібридна війна: in verbo et in praxi: монографія. Під. заг. ред. проф. Р.О. Додонова. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 412 с.
49. Глобальні структури. URL: <http://cyberleninka.ru/article/n/globalnye-struktury-pravo-i-pravotvorcheskiy-protsess>.
50. Горобец К. Право и правовая система в призме системного подхода. Юридичний вісник. 2016. № 4. – С. 25-31. – URL:http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe.
51. Громадянське суспільство в Україні: сучасний стан, виклики, стратегія модернізації: монографія: У 3 т./за заг ред.. акад. НАН України Ю. С. Шемшученка та акад. НАПрН О. В. Скрипнюка / Т.2: Доктринальний вимір галузевих засад функціонування громадянського суспільства в Україні. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2019. 588 с.
52. Государство в условиях глобализации. URL: <http://works.tarefer.ru/20/100034/index.html>.
53. Демиденко О.І. Інтелектуальна міграція громадян України в умовах глобалізації [Текст] : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.04. / Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці, 2019. 18 с.

54. Дмитренко М. А. Політична система України: розвиток в умовах глобалізації та інформаційної революції : [монографія] / М. А. Дмитренко. К. : Знання України, 2008. 544 с.
55. Європейська інтеграція України: російський фактор. Аналітична доповідь Центру Разумкова. – Національна безпека і оборона, 2020р., №1-2, с.3-7, https://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD181-182_2020_ukr.pdf.
56. Єгоров О. Форми і методи взаємодії правових систем сучасності. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/porpr_2013_1-2_14.pdf
57. Загребельний О.В. Особливості врегулювання воєнно-політичних конфліктів: дис. ... канд. політ. наук: 23.00.02. Нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ, 2017. 242 с
58. Звіт про виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС за 2019р. – Офіс віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції, Урядовий офіс координації європейської і євроатлантичної інтеграції, с.5, https://eu-ua.org/sites/default/files/inline/files/zvit_implementation-2019-4_0.pdf
59. Ілларіонов О. Рекодифікація = декодифікація? URL: <https://blog.liga.net/user/aillarionov/article/3401>
60. Каминская Н.В. Влияние глобализационных тенденций на становление региональных правовых систем. URL: http://www.e-notabene.ru/wl/article_10941.html.
61. Кривоногова А. В. Історія української євроінтеграції: відносини між Україною та ЄС. URL: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/11329/1/Krивonogova__%20386-391.pdf
62. Кресін О. В. Правові системи сучасності: взаємодія та конфлікти. Правова держава. 2017. Вип. 28. С. 584-587. URL:http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe.
63. Крусян Р. А. Реформування системи судоустрою України: досвід, сучасність, тенденції: дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. Одеса: Національний університет «Одеська юридична академія», 2018. 242 с.
64. Кукуруз О. В. Взаємозумовленість політичної і правової систем: теоретико-методологічна основа. Держава і право: збірник наукових праць. Серія Політичні науки. Випуск 84 / Ін-т держави і права імені В. М. Корецького НАН України. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2019. 131 с.
65. Лук'янов Д. В. Правова система: поняття та різноманітність у сучасному світі. Право України. 2019. № 3. С. 158-176. URL:http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe.
66. Луць Л.А. Європейські міждержавні правові системи: загальнотеоретична характеристика: автореф. дис... д-ра юрид. наук: 12.00.01. Київ. 2005. 32 с. URL:http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&S21STN

=1&S21REF=10&S21FMT=JwU_B&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=U=&S21COLORTERMS=0&S21STR=%D0%A5002.6\$.

67. Малиновська О.А. /Міграційна політика України: стан і перспективи розвитку – К.: НІСД, 2010. – 32 с.

68. Машталір Х., Леськів С. Інтеграція України до Європейського Союзу як основа для розбудови громадського суспільства. Підприємство, Господарство і Право. 2017. Вип. 6. С. 163-166.

69. Національна безпека в контексті євроатлантичної інтеграції України: філософська рефлексія. /Данильян О.Г., Дзьобань О.П.// Вісник Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Серія: Філософія. - 2020. - № 1 (44). - С. 8-22.

70. Парахонський Б.О., Яворська Г.М. Онтологія війни і миру: безпека, стратегія, смисл: монографія. Київ: НІСД, 2019. 560 с.

71. Пікуля Т. О. Історія та сучасність євроінтеграційної політики України. Правові засади європейської та євроатлантичної інтеграції України: досягнення та перспективи: матеріали учасників заочної науСвящук А.Л. Проблеми прав біженців та виклики сучасності. Навчальний посібник. Харків: Видавництво «ФОРМ Голембовська О.О.», 2018. 325 с.

72. Правове забезпечення сфери інтелектуальної власності в Україні в контексті Європейської інтеграції: правові засади : монографія / за ред. О.П. Орлюк. Київ, 2010. 464 с

73. Право національної безпеки та військово право: теоретичні та прикладні засади становлення і розвитку в Україні / Пилипчук В.Г., Доронін І.М. // Інформація і право № 2 (25). – 2018. – С. 62-72.

74. Про трудящих-мігрантів (переглянуто в 1949 р.): Конвенція МОП №97 від 01.07.1949 р. (в ред. від 24.06.1975 р.) URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_159

75. Про зловживання в області міграції та про забезпечення трудящим-мігрантам рівності можливостей і ставлення: Конвенція МОП №143 від 24.06.1975 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_163

76. Про захист прав всіх трудящих-мігрантів та членів їх сімей: Конвенція ООН від 18.12.1990 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_203

77. Про правовий статус трудящих-мігрантів: Європейська конвенція від 24.11.77. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_307

78. Протидія загрозам кібербезпеці держави на глобальному рівні / О.Д.Довгань, А.В.Тарасюк / Інформація і право № 2(33). 2020.

79. Республіки невизнані і частково визнані. Скільки в світі невизнаних республік? URL: <http://faqukrs.xyz/novini-ta-suspilstvo/politika/141654-respubliki-neviznani-i-chastkovo-viznani-skilki-v.html>.

80. Світова гібридна війна: український фронт. Монографія. За заг. ред. В.П. Горбуліна. К.: НІСД, 2017. 496 с.

81. Сироїд, Т. Л.. Міжнародний захист прав людини [Текст] : навч. посібник / Т. Л. Сироїд, Л. О. Фоміна ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків : Право, 2019. 310 с.

82. Сквозников А. Н. Феномен непризнанных и частично признанных государств и особенности их правосубъектности. URL: <http://cyberleninka.ru/article/n/fenomen-nepriznannyh-i-chastichno-priznannyh-gosudarstv-i-osobennosti-ih-pravosubektnosti>.
83. Стратегія державної міграційної політики України на період до 2025 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/482-2017-%D1%80>
84. Удовик Л. Г. Глобалізація як критерій типології національних правових систем. URL: <http://www.apdp.in.ua/v72/03.pdf>.
85. Формування політичної карти світу. URL: <http://ukrbukva.net/print:page,1,71849-Formirovanie-politicheskoiy-karty-mira.html>.
- 86.
87. Хаустова М.Г. Тенденція універсалізації та уніфікації права як один із напрямків пливу глобалізації на національну правову систему. Теорія і практика правознавства. 2013. Вип. 2. С. 2–12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tipp_2013_2_76
88. Хоменко О.О. Діалог сучасних правових систем. Адаптація правової системи України до Європейського права. URL: http://eurolaw.org.ua/docs/2011_3/txts/13-Номенко.pdf
89. Чиркін, А.С. Конституційно-правове регулювання місцевого самоврядування в Польщі, Угорщині, Чехії [Текст] : монографія / А. С. Чиркін ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Юрайт, 2019. 220 с.
90. Шаповал В.М. Конституційні системи зарубіжних країн. Київ, 1992.
91. Шемчушенко Ю. С. Судова реформа в Україні у світлі європейського досвіду: конституційний аспект. Часопис цивільного і кримінального судочинства, 2016. № 6 (33). С. 47–59.
92. Bierzanek R., Symonides J. Prawo międzynarodowe publiczne. – Warszawa, 2005. – S. 13.
93. Bledsoe R., Boczek B. The International Law Dictionary. – ABC-CLIO, 1987. – P. 34.
94. Cooper R. The Post-modern State and the World Order. – London, 1996. – P. 22.
95. Degan V. Some Objective Features in Positive International Law // Theory of International Law at the Threshold of the 21st Century. – Kluwer Law International, 1996. – P. 123.
96. Henkin L. International Law: Politics and Values. – Martinus Nijhoff Publishers, 1995. – P. 47.
97. Wasilewski T. Stosunek wzajemny: porzadek międzynarodowy, prawo międzynarodowe, europejskie prawo wspólnotowe, prawo krajowe. – Torun, 2004. – S. 47.
98. World Migration Report 2020. URL: <https://publications.iom.int/books/world-migration-report-2020>

Ресурси:

1. Бібліотека Інституту Поглиблених Правничих Студій. Велика Британія <http://www.ials.sas.ac.uk/library/library.htm>

2. Наукова бібліотека ім. М.Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка www.library.univ.kiev.ua
3. Наукова бібліотека Національного університету “Києво-Могилянська академія” <http://www.ukma.kiev.ua/ukmalib>
4. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Національна бібліотека Франції <http://www.bnf.fr/>
6. Національна Парламентська бібліотека України <http://www.nplu.kiev.ua/>
7. Німецькі бібліотеки <http://www.ddb.de/>
8. Російська національна бібліотека <http://www.nlr.ru:8101/>
9. Сайт “Бібліотека юриста” <http://www.lawbook.by.ru/>
10. Українська правнича фундація <http://www.ulf.com.ua/>
11. Центр європейського і порівняльного права <http://www.ecle.gov.ua/>
12. Центр розвитку українського законодавства <http://www.ulde.kiev.ua/news.php>
13. Юридична бібліотека Школи права Йелльського університету <http://www.law.yale.edu/library/>
14. Форум права (електронне наукове фахове видання) – <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/index.htm> – Форум права (електронне наукове фахове видання)